

29.6.2018

KAUPUNGIN SISÄILMARYHMÄN KOKOUS

Aika 15.6.2018 klo 10–12
Paikka Elimäenkatu 5, kokoustila 108 Rakvaario
Läsnä Sari Hildén (pj.), rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, kaupunkiympäristö
Anna Saarinen (varapj.), tiimipäällikkö, sisäilmatiimi, kaupunkiympäristö
Anni Turunen (siht.), projektisuunnittelija, sisäilmatiimi, kaupunkiympäristö
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, kasvatus ja koulutus
Jari Mäenmaa, työsuojelupäällikkö, kasvatus ja koulutus
Jouni Vartiainen, insinööri, sosiaali- ja terveystoimi
Aila Hyvönen, työsuojelupäällikkö, sosiaali- ja terveystoimi
Jyrki Wehkalampi, ylihoitaja, sosiaali- ja terveystoimi
Toni Lyyski, tiimipäällikkö, ympäristöpalvelut, kaupunkiympäristö
Marjaana Saarela, palvelupäällikkö, Työterveys Helsinki
Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, kulttuuri ja vapaa-aika
Markus Terämaa, työsuojelupäällikkö, kulttuuri ja vapaa-aika
Kirsi Teittinen, työsuojelupäällikkö, kaupunkiympäristö
Jussi Köntti, työturvallisuuspäällikkö, kaupunginkanslia
Satu Perttunen, työsuojeluvaltuutettu, kaupunginkanslia
Tomi Marjamäki, talotekniikkayksikön päällikkö, rakennusvalvontapalvelut, kaupunkiympäristö
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, ylläpito, kaupunkiympäristö
Veikko Einola, kehityspäällikkö, rakennuttaminen, kaupunkiympäristö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Sari Hildén avasi kokouksen klo 10.02.

2. Sisäilmaryhmän järjestäytyminen (ryhmän kokoonpano, tehtävät ja toimintatavat)

Käytiin läpi kansliapäällikön päätöksessä listatut tehtävät. Ryhmällä ei ollut lisättävää tehtävälisäykseen. Keskusteltiin ryhmän toimintatavoista ja sovittiin, että työskentely tapahtuu osin alatyöryhmissä. Ryhmän työtila on Helmessä.

3. Katsaus kiinteistöstrategiaan sekä ajankohtaisiin kehityshankkeisiin

Käytiin läpi kiinteistöstrategiaa. Kiinteistöstrategian on määrä valmistua päätöksentekoon elokuun loppuun mennessä. Strategiaan sisältyvät toimitilastrategia, omistajapoliittiset linjaukset (miten ratkotaan korjausvelkaongelmaa, mikä on kaupungin kiinteistömäärä, mitä kaupungin pitää itse omistaa, mitä tiloja voidaan vuokrata jne.), sisäilmaohjelma sekä rakennusinvestointien toteutusmuotojen arviointi. Kiinteistöstrategian valmistelussa osallistetaan sidosryhmiä (esim. työpaja 18.6.). Kiinteistöstrategian rinnalla valmistellaan toimenpideohjelmaa, joka valmistuu myöhemmin syksyllä. Sisäilmaohjelmassa pitäisi ratkaista mm., miten sisäilmaongelmista

29.6.2018

kärsiviä kouluja ja päiväkoteja korjataan ja korvataan. Pohdinnassa on myös, miten parannetaan vuorovaikutusta kaupungin ja tilojen käyttäjien välillä. Sovittiin, että sisäilmaohjelman luonnos jaetaan kaupungin sisäilmaryhmän kommentoitavaksi mahdollisimman pian.

Valtioneuvosto on tehnyt toukokuussa periaatepäätöksen Terveet tilat 2028 -hankkeesta. Tällä hetkellä hankkeelle kootaan johtoryhmää. Helsinki on mukana valmistelemassa THL:n sisäilmaohjelmaa, jonka tavoitteena on sisäympäristöön liittyvän oireilun vähentyminen.

Kuntayhteistyössä selvitetään, miten rakennusten ilmanvaihtoa tulisi käyttää. Syksyksi 2018 on suunnitteilla tapahtuma, jonka aiheena ovat rakennusten ilmanvaihtoon liittyvät asiat, erityisesti vanhojen ilmanvaihtojärjestelmien käyttö ja uusien järjestelmien suunnittelu.

Käynnissä olevassa Helsingin, Espoon, Vantaan, VTT:n ja Aalto-yliopiston Smart & Clean -hankkeessa kerätään mittausdataa ja tilojen käyttäjien palautetta rakennusten sisäilman laadun seuraamiseksi ja sisäilmaongelmien ehkäisemiseksi. Tällä hetkellä valmistellaan mittausjärjestelmien hankintaa.

Muita hankkeita, joissa Helsinki on mukana, ovat muun muassa Sibi-hanke ja Combi-hanke. THL:n ja Helsingin yliopiston toteuttaman oppilaiden sisäilmakyselyn kehittämishankkeen viimeinen vaihe valmistuu alkusyksystä 2018. Hankkeen päätyttyä sovitaan oppilaiden sisäilmakyselyjen käyttämisestä Helsingissä. Työterveyslaitos on tehnyt suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen henkilöstölle sisäilmastokyselyn 9.–27.4.2018. Tulokset valmistuvat alkusyksystä. TTL ja THL tarkastelevat myöhemmin tutkimusaineistoja yhdessä. Pääkaupunkiseudun kuntien rakennusvalvontojen yhteistyöstä löytyy tietoa pks.rava.fi-sivustolta, jossa on mm. linjauksia, miten nykyisten asetusten mukaisia uusia ilmanvaihtojärjestelmiä voidaan toteuttaa. Nykyisten asetusten mukaisten taloteknisten järjestelmien toteutusoppaita on puolestaan luettavissa Talotekniikkainfo.fi-sivustolla.

4. Toimintasuunnitelman laatiminen

Keskusteltiin sisäilmaryhmän tämän vuoden toimintasuunnitelmasta. Sovittiin seuraavien asioiden tekemisestä kuluvan vuoden aikana:

- sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi laaditun kaupungin toimintamallin ja siihen liittyvän viestintäohjeen päivittäminen
- kaupungin työntekijöille järjestettyjen sisäilmakoulutusten kehittäminen

29.6.2018

- kaupungin sisäilmaryhmän laatimien ohjeiden päivittäminen ja jakaminen Helmen sisäilmasivuilla

Päätettiin perustaa tehtävien suorittamista varten seuraavat alatyöryhmät:

- **Työryhmä 1: Sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi laaditun kaupungin toimintamallin päivittäminen**, pj. Anna Saarinen. Jäsenet: Jari Mäenmaa (kasko), Matti Kuusela (kuva), Aila Hyvönen/Jouni Vartiainen (sote) ja Jussi Köntti (kanslia). Marjaana Saarela on työterveyshuollon yhteyshenkilö, Toni Lyyksi ympäristöpalvelujen.
- **Työryhmä 2: Toimintamalliin liittyvän viestintäohjeen päivittäminen**, pj. Anni Turunen. Jäsenet on ilmoitettava Annille mahdollisimman pian. Ei tarvitse olla välttämättä viestinnän edustaja, vaan myös substanssin edustajat käyvät, koska laaditaan viestintäohjetta kaikille sisäilmaprosessissa mukana oleville tahoille.
- **Työryhmä 3: Kaupungin työntekijöille järjestettävien sisäilmakoulutusten kehittäminen**, pj. Jussi Köntti. Jäsenet: Riitta Harju ja Maija Mattila (kymp), Markus Terämaa (kuva) ja Marjaana Saarela työterveyshuollosta.
- **Työryhmä 4: Kaupungin sisäilmaryhmän laatimien ohjeiden päivittäminen**, pj. kymppin sisäilma-asiantuntija, valitaan myöhemmin. Sovittiin, että Satu Perttunen toimii työsuojelun yhteyshenkilönä ja että ryhmään otetaan mukaan kolme työsuojeluvaltuutettua, myös toimialojen tilahallinnoista tarvitaan edustus.

5. Toimialakohtaiset sisäilmaryhmät

Todettiin, että tällä hetkellä toimialakohtaiset sisäilmaryhmät on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, sosiaali- ja terveystoimessa sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Keskusteltiin Jari Mäenmaan johdolla eri toimijoiden rooleista ja siitä, pitäisikö kymppin vetää toimialakohtaisia sisäilmaryhmiä. Sari Hildén, Anna Saarinen ja Anni Turunen kutsuvat elokuussa koolle toimialojen työsuojelupäälliköt keskustelemaan toimialakohtaisten ryhmien jatkosta.

6. Viestintäasiat

- a. Helsingin kaupungille on luotu toukokuussa sisäilma-aiheiset verkkosivut, jotka löytyvät osoitteesta www.hel.fi/sisailma.
- b. Toimialakohtaiset sisäilmaryhmät eivät tällä hetkellä julkaise kokousmuistioita tai tiedotteita kokouksistaan. Yhteistä linjaa ryhmien toiminnasta tiedottamiseen tulisi pohtia.

29.6.2018

- c. Kaupunki selvittää parhaillaan, miten kuntotutkimusraportit tulee käsitellä ennen kuin niitä voidaan julkaista verkossa. Tarkoituksena on alkaa julkaista tiedotteita ja tutkimuksia kaupungin verkkosivuilla kesän aikana.
- d. Sisäilmaviestintää ja etenkin vuorovaikutusta tilojen käyttäjien kanssa kehitetään. Sisäilmatiimin tueksi on vuoden ajaksi tullut kaupunkiympäristön viestinnästä Maija Mattila. Kaupungin tulisi miettiä ydinviestejään, jotta kaikki viestisivät samalla tavoin.

7. Muut esille tulevat asiat

- a. Tietopyyntöihin vastaaminen työllistää tällä hetkellä valtavasti erityisesti kaupunkiympäristön työntekijöitä. Ei ehditty käsitellä asiaa.

8. Syksyn kokoukset ja kokouksen päättäminen

Sovittiin, että syksyn kokoukset järjestetään seuraavasti:

- ma 27.8. klo 12–14
- ti 9.10. klo 13–16
- to 22.11. klo 8.30–11.

Sari Hildén päätti kokouksen klo 12.09.

Jakelu Kaupungin sisäilmaryhmä